

Indholdsfortegnelse

1.0 INDLEDNING	2
2.0 FELTAFGRÆNSNING OG CASEUDVÆLGELSE.....	2
3.0 TEORETISK UDGANGSPUNKT OG KONCEPTUELLE RAMMER	3
4.0 METODE	4
4.1 FORSKNINGSDESIGN	5
4.2 VALG AF DATAINDSAMLINGSMETODE	5
4.3 FORSKERROLLEN, UNDERSØGELSESDELTAGERE OG ETISKE OVERVEJELSER	6
4.4 DATAINDSAMLING	7
5.0 ANALYSE.....	7
5.1 ANALYSESTRATEGI	7
5.2 RESULTATER	8
5.2.1 <i>Organisering</i>	8
5.2.2 <i>Disassembling</i>	8
5.2.3 <i>Reassembling</i>	9
5.2.4 <i>Fortolkende</i>	10
5.2.5 <i>Konkluderende</i>	11
6.0 DISKUSSION.....	11
6.1 FORSTÅElsen AF SOCIALISERINGSPROCESSEN	11
6.2 FORHOLDET MELLEM MIG OG MINE INTERVIEWPERSONER IFT. RESULTATER	12
6.3 SO WHAT?	13
7.0 KONKLUSION	13
8.0 LITTERATURLISTE	15

Mads Fuglsang Hove

Eksamensbesvarelse i Qualitative Inquiry & Engagement E18.

Antal tegn inkl. mellemrum: 35.977

1.0 Indledning

Papirussere, kolde hænder og uden holdninger. Bureaukratiet og bureaukrater får ofte hele armen, når kritikken vælter ind pga. langsom eller uempatisk sagsbehandling. På samme tid hylder vi det danske bureaukratiske system, hvor rangering i forvaltningen ikke afhænger af politisk tilhørsforhold, men i stedet af merit og kvalifikationer. Bureaukraterne sikrer derved hurtighed, ekspertise og kontinuitet uden personlige interesser kommer i vejen. Bureaukratens personlighedstype er ifølge Max Weber at kategorisere som anderledes end eksempelvis den af politikerens. Weber siger, at bureaukratens ære ”bygger på hans evne til – hvis hans foresatte trods hans indvendinger insisterer på en ordre der forekommer ham forkert – [...] at udføre ordren samvittighedsfuldt, præcis som om den modsvarede hans egen overbevisning” (Bruun, 2013:57).

Virkelighedens bureaukrater stemmer på lige fod med andre borgere til politiske valg, de kan være medlemmer af politiske partier og skrive debatindlæg, de diskuterer politiske emner med venner og bekendte, men stadig bryster de sig af at kunne lægge denne side fra sig i det sekund, de træder inden for embedsværkets mure. Det er derfor interessant at undersøge, hvordan den politiske uafhængighed og arbejdskultur, som kendetegner bureaukratiet, reproduceres når nye medlemmer træder ind i kraft af ansættelse som fuldmægtige.

Formålet med denne undersøgelse er derfor at tage et kig ind i socialiseringsprocessen og se, hvordan unge fuldmægtige oplever socialiseringen i et dansk ministerium.

Problemstillingen for denne opgave er derfor:

Hvilke former for socialisering oplever fuldmægtige når de starter i embedsværket?

Opgavens fund peger i retning af, at socialiseringen primært tager form igennem deres 1) overordnede og deres præferencer for sprog, 2) politisk personlige dilemmaer ved at arbejde med politiske sager, der går i mod egne holdninger og 3) ministeriet som institution med distinkte sagsgange og godkendelsesprocesser. Opgaven vil yderligere argumentere for, at socialiseringen er styrkes gennem overordnede og deres præferencer.

2.0 Feltafgrænsning og caseudvælgelse

Pga. opgavens partikulære fokus på socialisering har jeg valgt at afgrænse min case ud fra følgende parametre, for at kunne gå mere i dybden med mine interviews:

- 1) Ansat med titel af ’fuldmægtig’
- 2) Ansat i mindre end to år¹
- 3) Uddannelsestitel af cand.scient.pol (statskundskab)
- 4) Inden for et ressort med stor politisk bevågenhed
- 5) Ansat i et departement

¹ Gælder inklusiv, hvis man skulle have skiftet arbejdsplads undervejs

Punkt 1), 2) og 3): Valget af unge fuldmægtige har til formål at fange socialiseringen, mens den sker, og inden den er blevet for indarbejdet i interviewpersonernes måde at forholde sig til embedsværket. Dette valg kan have den ulempe, at socialiseringsprocessen muligvis ikke er slut efter to år. Ansættelsestiden på to år er derfor til dels arbitrær. Dog forsøger jeg at adressere problemstillingen ved i mine interviews at spørge ind til, hvilken betydning ansættelsestid har for deres virke. Valget af interviewpersoner falder på statskundskabere, da det er en meget udbredt uddannelsesgruppe inden for embedsværket. Dog er uddannelsen på ingen måde den eneste i embedsværket, hvorfor nogle udsagn muligvis kan tilskrives uddannelsesbaggrund og ikke ansættelse i ministerier generelt.

Punkt 4) og 5): Jeg afgrænser mit analysefelt til ressortområder med stor politisk bevågenhed. Baggrunden for denne afgrænsning er, at det må forventes, at her er større personlige politiske dilemmaer, hvorfor spørgsmålet om politisk uafhængighed og bureaukratisk arbejdskultur må være mest muligt til stede i det daglige arbejde. Dette kan derfor have karakter af en *unik case* (Small, 2009:17). Ansættelsen i et departement sikrer, at de fuldmægtige sidder tæt på den politiske beslutningsproces, hvorfor et personligt politisk dilemma er mere sandsynligt at rykke sig helt hen på den fuldmægtiges skrivebord.

Af specifik case vælger jeg Justitsministeriets Økonomikontor. Specifikt Justitsministeriet vælges, da retsområdet er præget af stor politisk bevågenhed og diskussion, når det eksempelvis gælder holdningen til straf. Ansatte i økonomikontoret vælges, da dette er et kontor med høj grad af ministerbetjening og et kontor, hvor sagerne er mangeartede, og arbejder derfor ikke specifikke spørgsmål om eksempelvis straffe- eller formueret. Valget har dog den ulempe, at i og med retsområdet er meget politisk overvåget, samt at det er et ministerie, hvor sagsgangene går meget stærkt, kunne det tænkes, at det er en bestemt type personer, der vælger at søge job netop her. Der vil derfor unægtelig være store forskelle mellem ansatte i de forskellige ministerier, hvilket kan have betydning for socialiseringen.

3.0 Teoretisk udgangspunkt og konceptuelle rammer

Jeg har valgt en induktiv tilgang til denne undersøgelse, da jeg ønsker at forstå, hvordan interviewpersonerne socialiseres i starten af deres tid som fuldmægtig (Maxwell, 2009:17). Jeg sætter interviewpersonernes viden og erfaringer centralt i min undersøgelse, og lader dem identificere de tematikker, de oplever som vigtige, for derved at inkludere dem i vidensproduktionen (Ospina & Dodge, 2005:152).

Den induktive tilgang gør dog ikke, at jeg ingen teoretisk forforståelse har. Faktisk må det anses som en grundpræmis, at der til hver en tid vil være en forforståelse i samfundsvidenskabelig forskning, som altid vil give forskeren en vis grad af forventning om tilværelsen (Brinckmann et al., 2014:8; Maxwell & Mittapalli, 2008:2). Jeg vil derfor her opstille nogle konceptuelle rammer, der tjener det formål at operere som en slags tentativ teori og forforståelse om, hvilke koncepter og ideer, der kan være med til at belyse de fænomener, som er på spil i min problemstilling (Maxwell & Mittapalli, 2008:6; Schwandt, 2015a:2). Dette kan desuden hjælpe mig med at opstille bedre og mere konkrete interviewspørgsmål (Kennedy, 2018:102).

Den teoretiske motivation kommer fra socialiseringsteori, som i denne opgave skal forstås som organisationssocialisering, der defineres som processen, hvorved et individ sætter pris på værdierne, færdighederne, forventet adfærd og social viden for at optage en rolle i organisationen og for at være med som medlem (Louis, 1980:229-230). I socialiseringsprocessen får nytilkomne information og viden om deres job, roller, arbejdsgrupper og den organiserende, som er nødvendig for at deltage som succesfulde medlemmer af organisationen (Morrison, 1993:559).

Socialisering ift. nye fuldmægtige, der skal "passe ind" i embedsværket må derfor have forskellige indgangsvinkler. Jeg vælger i mine interviews at tage udgangspunkt i tre indgangsvinkler 1) kollegaer, og hvordan de ældre i kontoret er med til at påvirke, hvordan arbejdsdagene er, 2) hierarkiets betydning, eksempelvis hvordan sagsgange og godkendelser op i systemet påvirker den unge fuldmægtiges arbejde og 3) hvordan egen baggrund og forventninger til arbejdet som fuldmægtig påvirker, hvor stort et eventuelt *reality shock* er.

Mange danske undersøgelser har kigget på de danske embedsmænd og deres virke. I Bo Smith-udvalget var en af konklusionerne, at embedsmændene i høj grad er tilbøjelige til at støtte sig til deres overordnede, når de står i dilemmaer i deres arbejde (Bo Smith-udvalget, 2015:239-240). Dette kan tyde på en vigtig indsigt ift. en socialiseringsproces af normer i embedsværket. Der er desuden stor forskel på, hvilken type af embedsmænd, der er tale om, hvor eksempelvis specialister i mindre grad lægger vægt på lydhørhed fra overordnede end generalister². Et andet vigtigt fund ift. denne opgaves formål er, at især yngre embedsmænd efterspørger viden og vejledning om, hvilke regler og normer der gælder i embedsværket, hvilket alt andet lige må gøre dem mere åbne over for socialisering (Ibid.:240).

4.0 Metode

Formålet med dette afsnit er at redegøre og diskutere undersøgelsens metodiske valg. Overvejelserne vil i høj grad følge en induktiv proces, hvor jeg lader mønstre og teorier fremkomme fra data gennem min interaktion med det (Kennedy, 2018:96).

Opgavens videnskabsteoretiske udgangspunkt kan karakteriseres som moderat konstruktivisme, hvor mening om den sociale verden ikke opdages, men konstrueres (Schwandt, 2000:197). Metodisk betyder dette, at valget af forskningsdesign skal ske ud fra, hvad som bedst muligt indfanger og forstår den situation og socialiseringsproces unge fuldmægtige befinder sig i og derved fanger det partikulære af deres oplevelser (Brinkmann et al., 2014:7; Maxwell, 2009:225).

Jeg benytter mig af et deskriptivt casestudie som forskningsdesign, som det vil blive argumenteret for i efterfølgende afsnit er passende til min problemstilling. Forskningsdesignet skal hjælpe med at give en rettesnor og standarder, som kan give mere transparente og strukturerede metodiske valg (Mason, 2002a:25).

² Af generalister nævnes deriblandt ansatte med en samfundsvidenskabelig universitetsuddannelse

Dog ønsker jeg, at det opstillede design ikke bliver for stramt defineret, for at give mere fleksibilitet og mulighed for iteration. Dette går i tråd med min induktive tilgang, hvor jeg kan lade empirien styre min undersøgelse og bruge det til at ændre i de forskellige komponenter undervejs, da de påvirker hinanden (Maxwell, 2009:215).

4.1 Forskningsdesign

Forskningsdesignet er som nævnt et deskriptivt casestudie. Det deskriptive aspekt betyder dog ikke, at analyse og fortolkning udgår. Alle beskrivelser af sociale fænomener involverer i sig selv fortolkning, da de stadig beror på undersøgerens forståelse (Sandelowski, 2000:335). Da interviewpersonernes viden og oplevelser er skabt socialt, må disse *lived experiences* analyseres for at kunne blive forstået (Schwandt & Gates, 2018:344). For at belyse emnet og danne baggrund for større forståelse konstruerer jeg på den baggrund en matrix i analysen (Sandelowski, 2000:336).

Fordelen ved et casestudie er, at det giver mulighed for at undersøge et fænomen i dybden og giver en dyb forståelse for interviewpersonernes liv og virkelighedsroller inden for den kontekst, de udspiller sig i (Yin, 2016:68; Schwandt & Gates, 2018:342-343). Ydermere er casestudiet som design godt i situationer, hvor man ikke kan eller vil adskille fænomenet fra konteksten, det udspiller sig i (Yin, 2014:16). Til at fange interviewpersonernes oplevelser og tanker om socialisering er kvalitative interviews her særlig stærke, fordi det er muligt for mig at være der i situationen og opleve mennesket bag fortællingen. En iterativ tilgang muliggør desuden en mere åben datagenererende tilgang, hvor jeg tillader overraskelserne og historierne at komme ind og blive fanget af min undersøgelse og være med til at skabe min forståelse og fremtidige spørgsmål til fænomenet (Becker, 1996:3-4).

At vælge et casestudie medfører et trade-off mellem muligheden for at undersøge et fænomen mere i bredden eller dybden. Ved kun at undersøge en enkel enhed går jeg på kompromis med opgavens bredde, hvilket som udgangspunkt har betydning for opgavens generaliserbarhed (Gerring, 2004:347). Derudover har den deskriptive og derved mindre analyserende tilgang den betydning, at det bliver sværere at generalisere ud til andre tilfælde (Sandelowski, 2000:336).

Dog åbner casestudier for andre former for generalisering, hvor *phronesis* og eksemplarisk viden kan være med til at lave generaliseringer til andre situationer, hvor læseren genfinder pointerne og argumentationen fra casestudiet (Thomas & Myers, 2015:14-15). Derudover kan analytisk inferens anvendes hjulpet på vej af god forståelse, dybe beskrivelser og refleksioner (Yanow et al., 2012:6). Dette diskuteres videre i afsnit ”6.3 So What?”.

4.2 Valg af dataindsamlingsmetode

Interviews egner sig især til undersøgelser af, hvordan individer interagerer med sociale institutioner og strukturer, bl.a. da man herved kan få fat i personlige fortællinger, som er svære at observere (Gerson & Horowitz, 2002:178). For at sikre den induktive strategi er størstedelen af spørgsmålene open-ended (Kennedy, 2018:102). Interviewguiden er vedlagt i bilag 1.

Interviewets metodologi indeholder en antagelse om, at det er muligt at undersøge sociale fænomener ved at snakke, lytte og fortolke på, hvad der bliver sagt, og hvordan det bliver sagt (Mason, 2002b:200). Valget af interview åbner derved også for spørgsmålet om, hvorvidt det, der bliver sagt er udtryk for personens reelle holdning eller om det er "embedsmanden som taler". Jeg prøver at overkomme denne problematik ved i interviewet at spørge ind til beskrivelser af specifikke situationer i forsøg på at "genskabe" situationer og de overvejelser, som har været forbundet med dem (Ibid.:202). Logikken er, at ved at koble interviewet til en virkelig kontekst og viden uden for interviewets omgivelser er det lettere at artikulere processer og viden i form af dagligdags fortællinger, hvorved at interaktionen i fortællingen og de opfølgende spørgsmål er en samproduktion (Mason, 2002b:202; Ospina & Dodge, 2005:152). Det betyder bl.a., at jeg i interviewene har bedt interviewpersonerne referere til de sager, de sidder med og ud fra dem give eksempler på, hvordan de fx har mødt politik i deres arbejde.

4.3 Forskerrollen, undersøgelsesdeltagere og etiske overvejelser

Litteraturen vi i dette kursus har læst viser tydeligt, at forholdet mellem interviewer og interviewpersoner betyder noget for, hvilken data man får (Demirdirek, 2010:2; Leckie, 2002:10). Alle interviewpersoner kender jeg i kraft af mit eget studenterarbejde i Justitsministeriet, hvorfor jeg kan betegnes som en *insider* (Leckie, 2002:6). Dette har den fordel, at jeg kan kombinere formelle interviews med uformelle samtaler, hvilket giver mig mulighed for i bedre grad at forstå de oplevelser, som de fuldmægtige oplever (Maxwell, 2009:8). Det har ydermere den fordel, at jeg kender til de sager, de sidder med, deriblandt eventuelt fortrolige sager. Dette gør, at jeg bedre kan forstå den mening, som de tilskriver deres handlinger.

Dog har det den ulempe, at interviewpersonerne ved, at jeg også arbejder i ministeriet, hvorfor min rolle som forsker kan betegnes som "complete member." Her er jeg selv aktivt en del af miljøet og de opgaver, der findes, og i denne sammenhæng ved interviewpersonerne, at jeg interviewer dem for at skrive denne opgave (Leckie, 2002:5). Dette øger derfor risikoen for, at det ikke er personen bag, jeg hører i interviewet, men i stedet "embedsmanden som taler". Yderligere er der den risiko, at jeg "går native", hvorfor jeg må forsøge mit bedste på at holde en vis akademisk distance til mine interviewpersoner, dog uden at det skader den personlige relation og derved nævnte styrker ved relationen (Miles & Huberman, 1994:266).

Ifølge Guest et al. (2013) gør en synlig forskerrolle og det faktum, at jeg er meget deltagende i det daglige arbejde, at den mest oplagte måde at tilgå information er at benytte et semistruktureret interview, da jeg i højere grad har en forståelse for, hvad arbejdet i kontoret indebærer (Guest et al., 2013:89). Derfor forsøger jeg også at bruge min forforståelse som afsæt i interviewene, dog med fokus på åbne spørgsmål, så min forforståelse ikke indsnævrer mit syn på feltet.

På den ene side betyder min egen forståelse og at jeg er en del af feltet, at jeg risikerer at blive farvet af min forforståelse og oplevelser i embedsværket. På den anden side kan jeg bruge mit kendskab og motivation for feltet til at opnå rigere beskrivelser af observerede fænomener, hvilket er muligt, da jeg kan stille mere interessante og personlige spørgsmål på den baggrund.

Forholdet mellem mig og mine interviewpersoner betyder at overvejelser om etik og værdier er endnu vigtigere. Derfor har det været vigtigt at sørge for, at interviewpersonerne har været informerede og

forsikrede om, at der ingen negative konsekvenser vil være for dem ved at deltage i studiet (Leckie, 2002:4; Gewirtz & Cribb, 2006:144). Det har bl.a. betydet, at dele af interviewene ikke er blevet optaget på lyd, når der refereres til fortrolige sager, som kontoret arbejder med, samt at alle citater bragt i opgaven er blevet godkendt. Da feltafgrænsning i sig selv sandsynliggør, at det er muligt at finde frem til interviewpersonerne, har jeg aftalt med både interviewpersonerne og kontorchefen, at dette er okay. Interviewpersonernes navne nævnes dog på intet tidspunkt. Ved kollegaers navne refereres med falsk navn.

4.4 Dataindsamling

Jeg har undervejs i dataindsamlingsprocessen vurderet, sammenlignet og analyseret hvilke svar, jeg har fået i mine interviews, for at vurdere behovet for yderligere interviews eller andre vinkler for tilstrækkeligt at besvare min problemstilling (Coyne, 1997:626; Onwuegbuzie & Leech, 2007:243). Dette har i praksis betydet, at jeg har benyttet en åben sampling metode, hvor jeg fokuserer på det sted, jeg forventer mest relevant data for mit studie (Justitsministeriets økonomikontor jf. afgrænsning) (Coyne, 1997:626).

Måden jeg har valgt at udføre dataindsamlingen på har i høj grad haft et iterativt islæt, hvor jeg først har gennemført et semistruktureret interview med én fra kontoret, for derefter at lytte til interviewet og overveje udsagnene. Dette har kunne fungere som grundlag til næste interview, hvor perspektiverne fra første interview kunne sammenlignes. På den måde har hvert interview ført til mere præcis forståelse af, hvad der er på spil i socialiseringen og langsomt drevet mod at udvikle koncepter til besvarelse af problemstillingen (Kennedy, 2018:96; Rapley, 2013:14-15). Dette betød bl.a., at efter det første interview stod det klart, at interviewpersonerne ikke nødvendigvis havde søgt job som embedsmand som førsteprioritet, men at nogen faktisk hellere ville lave noget helt andet. Derfor var det vigtigt for mig i de efterfølgende interviews at spørge ind til og snakke om, hvad baggrunden var for overhovedet at søge ind som fuldmægtig, og om det kunne have en betydning for de socialiseringshistorier interviewpersonerne fortæller.

5.0 Analyse

I følgende afsnit beskrives først analysestrategien, hvor der lægges fokus på undersøgelsens induktive tilgang, de analytiske redskaber og forholdet mellem dem. Derefter præsenteres de resultater og temaer, som er fundet på tværs af interviewene, der giver udtryk for forskellige elementer i socialiseringen.

5.1 Analysestrategi

Analysestrategien tager udgangspunkt i fem faser: 1) organisering 2) *disassembling* 3) *reassembling* 4) fortolkende og 5) konkluderende (Yin, 2016:185).

De første tre faser vil hjælpe mig med først at sortere data og derefter adskille elementer fundet i data, for at finde frem til relevante kategorier til at kunne besvare min problemstilling. I tredje fase samles kategorierne for på den måde at opstille gennemgående temaer på tværs af interviews (Sandelowski,

2000:336), hvilket munder ud i et display, for grafisk at vise citater og hvilke kategorier, de falder inden for.

Fjerde og femte fase vil skifte fra et mere deskriptivt fokus til i højere grad at fortolke de fundne tematikker opstillet i displayet (Trent & Cho, 2014:9). Udfaldet bliver at bygge et argument for, hvordan socialiseringen skal forstås i denne case.

Forholdet mellem faserne er dog i praksis en iterativ proces, da analyse aldrig kan ses som en lineær proces (Yin, 2016:185). Dertil kommer, at på trods af de første tre faser er mere datatunge, vil alle dele dog unægtelig have analytisk betydning i den forstand, at gennem hele processen opvejes hvilken information, der er i data, og hvordan det hænger sammen med min problemstilling (Yin, 2016:191).

5.2 Resultater

Resultatsafsnittet er struktureret efter de fem faser præsenteret i forudgående afsnit.

5.2.1 Organisering

Mit datasæt er småt og indeholder kun optagelser og afledte noter skrevet ud fra de tre gennemførte interviews. Disse optagelser lytter jeg til flere gange og gennemgår mine skrevne noter for på den måde at blive bekendt med mit datasæt. Grundet mit smalle datasæt er jeg ikke begyndt at bruge computersoftware eller andet for at organisere mit data, men i stedet lade mig blive rigtig godt bekendt, med det jeg har.

5.2.2 Disassembling

Jeg har valgt ikke at kode mit data, men i stedet skrive afledte noter, som jeg bruger til at kategorisere de forskellige udsagn iht. min problemstilling. Denne strategi kan have den ulempe, at det leder til mindre systematiske og konsistente vurderinger, hvorimod styrken er ikke at være bundet af rutinerne forbundet med kodning og derved muligvis være mere indsigtfuld (Yin, 2016:200). For at overkomme ulemperne har jeg efter at have lavet kategoriseringer ud fra mine afledte noter lyttet alle interviews i gennem, for at være sikker på, at disse stemmer overens.

Ud fra interviewene og mine afledte noter finder jeg tre kategorier ift. socialiseringen, der afspejles i alle interviews. Kategorierne ser således ud:

- 1) *Ministerier som institution.* Interviewpersonerne oplever alle, at institutionelle faktorer så som det skarpe hierarki og sags gange har en betydning for, hvordan de skal agere i forskellige sammenhænge. Derudover nævnes oplevelser med at skulle indordne sig under et forud indrettet system, hvor udfordringer ved at forstå systemet erstattes med forståelse og accept af de institutionelle rammer.
- 2) *Overordnedes præferencer.* Interviewpersonerne nævner, at hvilken præference overordnet chefkonsulent, kontorchef, afdelingschef og departementschef har, påvirker hvordan man bliver socialiseret. Af oplevelser nævnes bl.a., forskelle i, hvor striks den overordnede er ift., hvem der

må deltage i møder eller foretage telefonopkald, samt at overordnede præferencer for sprog er meget stærke og i høj grad smitter af på, hvordan de fuldmægtige selv arbejder.

- 3) *Personlige politiske dilemmaer*. Denne kategori overraskede mig ved, at dette var så udtalt en ting blandt interviewpersonerne for deres oplevelse af socialisering. For hvor alle jf. kategori 1) er enige om, at deres arbejde afspejler ønsket for den siddende minister, påpeger alle også sager, som de mener har været udfordrende, og hvor vigtigt det har været for dem at lære, at kunne skelne mellem deres person i privat regi og deres person i embedsmandsregi.

I følgende afsnit vil jeg dykke ned i forholdet mellem de tre kategorier med henblik på at opstille et display, indeholdende citater, for på den måde at se et mønster i data og begynde at finde ud af, hvordan nye fuldmægtige oplever socialisering ind i embedsværket.

5.2.3 Reassembling

Displayet neden for er opstillet som en hierarkisk matrix (Yin, 2016:204). Grunden til, at jeg vælger at benytte mig af denne form for matrix er, at på den måde rangordne, hvilke kategorier interviewpersonerne nævner mest og mest detaljeret.

Displayet er blevet udarbejdet i en løbende proces, som har hjulpet med fortolkning og omfortolkning af information undervejs, men samtidig gjort det muligt at holde fokus på helhedsbilledet. Displayet er derfor først og fremmest et formidlingsværktøj struktureret efter analysens vigtigste kategorier. I processen har det været vigtigt for mig konstant at sammenligne udsagn og interviews i mellem (Trent & Cho, 2014:7; Yin, 2016:210). Ift. mine kategorier har der i data ikke været nogen deciderede negative cases, hvor interviewpersonerne mener noget modsat. Det primære ift. at samle kategorierne og rangordne dem har været at vurdere, hvilke aspekter som interviewpersonerne lægger mest vægt på.

Begreb	Dimensioner af socialisering gennem:	Citat
OPLEVELSE AF SOCIALISERING	Overordnede præferencer	"Man har herinde én bestemt måde at skrive på og den er anderledes end fx at jeg har været vant til at opdyrke det levende sprog ude i et kommunikationsbureau, og herinde er der "Kurts raket", hvor han har været her i 10 år, han ved præcist, hvordan sager skal skrives, hvilke ord man skal bruge i hvilken rækkefølge, og jeg er super inspireret og føler jeg er blevet meget bedre til at skrive. Det er jo klart, at det er selvfølgelig "embedsmandsk" det man lærer, men der er også en værdi i at kunne kommunikere klart og præcist. [...] Jeg tænker tit, vel nærmest dagligt på, hvis jeg har været inde ved Kurt og han har håndteret det på en god måde, altså jeg prøver virkeligt at gemme det og lagre det så jeg kan håndtere det på samme måde"
	Personlige politiske dilemmaer	"Jeg synes jeg har været personligt udfordret ift. politik mange gange, især når man ved, at der findes andre måder at løse den samme problemstilling på, men man også godt ved, hvad præferencen er [...] jeg har måtte indse, at det er politikernes, det er dem der kan bestemme, hvordan vægtningen mellem forskellige argumenter er og hvad der egentligt er vigtigst. Der har også været gange, hvor jeg har måttet gå hjem og tænke selv over, om jeg selv kan fortsætte i et sådant system. Det betød meget i starten for, hvordan jeg håndterede sagerne, hvor det var svært at forstå, at det ikke var "det objektive" der var efterspurgt. Der tror jeg bare, at man tænker "nu skal jeg være meget fagligt funderet", og det skal man også i det man gør, det er bare at man er fagligt funderet ift. den efterspørgsel der er, dvs. alle modeller er ikke mulige."
	Ministerier som institution	"Noget af det sværeste for mig ved at starte herinde var, at jeg kommer fra det private med en meget flad struktur, hvor man sagde, at når man sad rundt om bordet så var det den bedste ide, der skulle vinde og det handlede ikke om hvor mange stjerner man havde på skulderen. Det er meget på en anden måde i et ministerie, hvor der er hele hierarkiet og strukturen, godkendelsesprocesser, men det er jo sådan det er at arbejde her." // "De første mange måneder forstod jeg slet ikke systemet, røde omslag, blå omslag, forsider, jeg kunne slet ikke forstå det, men når man så kommer lidt mere ind i det giver det meget mere mening."

5.2.4 Fortolkende

Hvor de første tre analysefaser har søgt at fremføre og sammenligne de empiriske fund søger dette og næste afsnit at fortolke, hvad empirien er udtryk for ift. problemstillingen. Jeg bruger her en deskriptiv metode til fortolkning (Yin, 2016:222).

Jeg mener, at ud fra mine interviews at se den stærkeste oplevelse af socialisering blandt fuldmægtige er at finde i deres arbejdsmæssige relation til sine overordnede. En af de fuldmægtiges oplevelse med "Kurts raket," og hvordan denne kollega inspirerer personen til at lave lignende arbejde er et stærkt eksempel på, at se én bestemt måde at skrive på, som den rette og den som bedst fører sager i gennem. Dertil kommer henvisningen til, at det er fordi kollegaen har arbejdet her i 10 år, altså vedkommendes meritter, der bruges som argument for styrken.

Meget få nævner embedsmandsdyder på linje med det, som eksempelvis er beskrevet i kodeks VII, men er i stedet i højere grad fokuseret på, hvilke præcise præferencer ens kontorchef har, for på den måde lettere at få sager i gennem. Samtidig nævnes det, at selvom der er hierarkiske retningslinjer for, eksempelvis hvem som må sidde med til visse møder, så kan dette hierarki brydes, hvis ens chefkonsulent eller kontorchef mener, at fuldmægtige gerne må sidde med til møder medfolk på højere niveau.

I mødet med politik har de fuldmægtige dog oplevet, at "stjerner på skuldrene" betyder noget for, hvilke modeller som er i spil, hvilket kan give personligt ubehagelige oplevelser ved at skulle arbejde på noget, man politisk personligt er i mod. Dette er dog ifølge interviewpersonerne primært i starten at dette er et problem, men har på den måde derfor også den socialiserende effekt, at det i fremtiden gør, at de fuldmægtige arbejder mere bureaukratisk i sagerne ved at adskille sagen fra personlige holdninger.

5.2.5 Konkluderende

På baggrund af ovenstående er mit argument, at socialiseringen blandt interviewpersonerne i høj grad omhandler den personlige læring fra kollegaer og overordnede, som selv er med til at definere spillets regler, da det er deres præferencer der afgør, om sager skrives under og føres videre i systemet. Disse præferencer oplever de fuldmægtige derfor som den mest effektive måde at få sager i gennem, hvorfor præferencerne har grobund for reproduktion og muligheden for en bureaukratisk kultur.

6.0 Diskussion

Formålet med dette afsnit er at diskutere mine analyseresultater med henblik på kritisk at evaluere min metode og hvilke andre strategier, der kunne have givet mig anderledes eller mere præcise resultater. Evaluering af kvalitative undersøgelser kan være svært, da det ikke er et uniformt felt på samme måde som eksempelvis kvantitativ metode (Cho & Trent, 2014b:2) Jeg har i denne diskussion primært valgt at tage udgangspunkt i to hovedproblemstillinger i mit design, 1) forståelse af socialiseringsprocessen og 2) forholdet mellem mig og mine interviewpersoner ift. resultater. Dertil vil jeg til sidst opsummerende diskutere "So What?", og hvilken betydning mit emnevalg og resultater har i et bredere perspektiv.

6.1 Forståelsen af socialiseringsprocessen

Overordnet set opstår der på den ene side ift. valget af interview som metode nogle klare problematikker i den forstand, at jeg her risikerer at "høre embedsmanden tale". Ydermere at de holdninger og oplevelser, der bliver givet udtryk for enten allerede er påvirket af socialiseringen eller også konstrueres de, fordi respondenterne bliver bedt om at udtrykke sig om dem. Jeg kunne derfor se nogle klare fordele

ved at forsøge at undersøge videre ved at bruge observation, hvor jeg ville få mulighed for at følge en af de fuldmægtige rundt i hendes daglige arbejde, se hvordan hun arbejder, hvordan hun kommunikerer med sine kollegaer, hvordan hun indarbejder rettelser osv. På den måde ville jeg i højere grad fx kunne få information om regler og normer, som er taget for givet af deltagere eller kulturelle insidere, hvilket jeg ikke har samme mulighed for i et interview (Guest et al., 2013:77).

På den anden side muliggør interviews dybe udfoldede forklaringer med henvisning til både oplevelser, tanker og holdninger fra interviewpersonernes side, hvorfor den præsenterede data i sig selv vurderes rig og derved indeholdende høj grad af kredibilitet (Tracy, 2010:843). Dertil kommer, at i situationer, hvor problemstillingen omhandler personers specifikke oplevelser, egner åbne og dybdegående interviews sig i højere grad (Schwandt, 2015b:5-6), da et observationsstudie vil have svært at komme tæt på personernes subjektive forståelser. Interviewet som metodisk tilgang må derfor i denne problemstilling vurderes til at have en bedre meningsfuld sammenhæng (Tracy, 2010:848).

Studiet kunne dog med rette haft fokus på at bruge nogle indsigter fra observationsstudier, hvor noter eksempelvis kunne have været skrevet tydeligere ift. fx gestikulation, tonefald og lignende, da dette også kan have en betydning for, hvordan det talte ord skal forstås og fortolkes (Guest et al., 2013:77). Dertil kommer, at studiet naturligvis kunne have brugt flere interviews for at kunne udnytte de svar, der gives i de første interviews til i højere grad at forstå, hvad som er på spil.

6.2 Forholdet mellem mig og mine interviewpersoner ift. resultater

Mit eget engagement ift. en personlig interesse for feltet, at jeg selv arbejder i embedsværket og at jeg kender interviewpersonerne, kan betyde bias i resultaterne, fx ved at interviewpersonerne ikke vil fortælle mig hele sandheden. På den anden side kan disse forhold gøre, at det i højere grad er muligt at åbne op for kompleksiteterne og derved komme endnu tættere på sagens kerne, da interviewpersonerne føler sig trygge i den konkrete *setting*. Det har været vigtig for mig at gøre denne sag helt klar og vende fordele og ulemper for at vise gennemsigtighed og derved også give læseren større mulighed for at overveje, hvilken lejr, man selv står i (Cho & Trent, 2014:6; Tracy, 2010:842).

Undersøgelsens kredibilitet og deskriptive validitet er derudover styrket af, at jeg inden aflevering af opgaven har præsenteret min opgave og fund for interviewpersonerne, for at høre om de deler opfattelse af eksempelvis min rangordning af socialiseringsfaktorer med størst betydning (Greenbank, 2003:796; Tracy, 2010:844; Cho & Trent, 2014:6). Hertil har jeg forsøgt både at styrke den procedurale, situationelle, relationelle og eksistens etik (Tracy, 2010:847) ved 1) at have gode aftaler med interviewpersonerne på plads inden studiet, 2) ikke spørge til emner uvedkommende for studiet eller på anden vis ubehageligt for interviewpersonen, 3) sørge for at vise, at jeg lever op til, hvad jeg lover ved at lade interviewpersonerne godkende citater og læse opgaven og 4) kun tilføje elementer til opgaven, der ikke vil kunne skade interviewpersonerne af, at den bliver læst af hvem som helst, hvorfor eksempelvis fortrolige situationer på arbejdet ikke er at finde på den afleverede kopi af opgaven.

6.3 So what?

Forskningen har i følge Gloria Leckie ansvar for at være meningsfuld for både disciplinen og samfundet generelt (Leckie, 2002:2-3). I den forbindelse kan emnet og undersøgelsens fund af den stærke socialisering blandt kollegaer og overordnede være med til at give et stærkere og mere gennemsigtigt billede af, hvordan embedsværket ser ud, og hvordan kulturen reproduceres.

Som tidligere nævnt er opgavens mål ikke at kunne generalisere resultaterne ud til hele embedsværket eller tage patent på hele socialiseringen. Hvis der er et ønske om, at i højere grad at generalisere kan dette studie fungere som pilot-studie for en større undersøgelse af embedsmandskulturer og reproduktion af disse i embedsværket. Derfor må studiet til en start kun være i stand til at fortælle om nye fuldmægtiges oplevelser i Justitsministeriets økonomikontor. Dog må mange af de oplevelser interviewpersonerne henviser til ift. at få sager i gennem og ramme overordnede præferencer være gældende flere steder i embedsværket, hvorfor der derved kan dannes grobund for inferens af resultater gennem naturalistisk generalisering og *phronesis* (Thomas & Myers, 2015:14-15). Herimod vurderer jeg kategorien personlige politiske dilemmaer mindre sandsynlig, da det må være meget ressource- og kontorspecifikt for, hvor mange politisk kontroversielle sager, der kan være svære personligt at forene sig med, som forekommer. Til sidst kan det nævnes at fænomenet 'socialisering's høje ekstension bevirker, at begrebet kan have meget forskellig form og udtryk på tværs af forvaltningen. Muligheden for at generalisere ud til en større gruppe fra dette studie vurderes derfor minimal.

7.0 Konklusion

Denne opgave har søgt at svare på problemstillingen:

Hvilke former for socialisering oplever fuldmægtige når de starter i embedsværket?

Opgaven viser kategorisering af tre indgange til socialisering i deres første tid som fuldmægtig. De tre kategorier består af 1) overordnede præferencer, eksempelvis for sprog, 2) personlige politiske dilemmaer i situationer, hvor sagens kerne er modstridende med den fuldmægtige politiske holdninger og 3) ministeriet som institution, eksempelvis påvirket gennem hierarkiet og sagsganges betydning.

Jeg har argumenteret for at overordnede præferencer er af disse tre kategorier den stærkeste socialiseringsform, da det er den overordnede, som har muligheden for at definere "spillets regler" og bestemme, hvilke sager der kommer i gennem hierarkiet og med hvilken ordlyd.

Opgaven har indsamlet data gennem interviews af tre unge fuldmægtige i Justitsministeriets Økonomikontor, da dennes karakteristika gør, at jeg forventede en særlig stærk grad af socialisering her. Det lille datagrundlag bevirker dog resultaternes generaliserbare muligheder, hvorfor opgaven vil lade det være op til den kritiske læser at vurdere, om nogle af eksemplerne kan overføres til andre dele af embedsværket.

Denne undersøgelse kan derfor bidrage som et introducerende studie af socialiseringsprocessen i embedsværket, der vil kunne bruges til fremtidige større udredninger af bureaukratisk

kultur(re)produktion. Dette vil på sigt kunne bidrage til større gennemsigtighed i, hvordan embedsværket virker og supplere meget andet forskning inden for embedsmandskultur og dyder.

8.0 Litteraturliste

NOTE: For alle referencer i litteraturlisten markeret med en * henviser sidetallet på henvisningerne i teksten til de sidetal, der findes når teksten åbnes gennem det link som findes i pensumlisten.

Becker, Howard S. (1996). "The epistemology of qualitative research." In J. Jessor, A. Colby, & R. Shweder (Eds.), *Ethnography and Human Development*. Chicago: University of Chicago Press.

Bo Smith-udvalget (2015). *Embedsmanden i det moderne folkestyre*. Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.

* Brinkmann, Svend & Michael Hviid Jacobsen, & Søren Kristiansen (2014). "Historical Overview of Qualitative Research in the Social Sciences" (pp.17-42) in Patricia Leavy (Ed.), *Oxford Handbook of Qualitative Research*. Oxford: Oxford University Press.

Bruun, Hans Henrik (2013). *Max Weber*. Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.

* Cho, Jeasik & Allen Trent (2014). "Evaluating Qualitative Research" (pp. 677-698) in Patricia Leavy (Ed.), *The Oxford Handbook of Qualitative Research*. Oxford: Oxford University Press.

Coyne, Imelda T. (1997). "Sampling in qualitative research. Purposeful and theoretical sampling; merging or clear boundaries?" *Journal of Advanced Nursing* 26: 623–630.

* Demirdirek, Huyla (2010). "Researcher-Participant Relationship" (pp. 811-813) in Albert Mills, Gabrielle Durepos & Elden White (Eds.), *Handbook of Case Study Research*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Gerring, John (2004). "What Is a Case Study and What Is It Good for?" *The American Political Science Review*, vol. 98(2), pp. 341-354.

Gerson, Kathleen & Ruth Horowitz (2002). "Observation and Interviewing: Options and Choices in Qualitative Research" (pp. 199-224) in Tim May (Ed.), *Qualitative Research in Action*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Gewirtz, Sharon & Alan Cribb (2006). "What to do about values in social research: The case for ethical reflexivity in the sociology of education." *British Journal of Sociology of Education* 27(02): 141-155.

Greenbank, Paul (2003). "The role of values in educational research: The case for reflexivity." *British Educational Research Journal* 29(6): 791-801.

Guest, Greg & Emily E. Namey & Marilyn Mitchell (2013). "Participant Observation" (pp. 75-111) in Guest, Namey & Mitchell, *Collecting Qualitative Data: A Field Manual for Applied Researchers*. Thousand Oaks, CA: Sage.

* Kennedy, Brianna (2018). "Deduction, Induction, Abduction" (pp. 49-64) in Uwe Flick (Ed.), *The SAGE Handbook of Qualitative Data Collection*. London: Sage.

* Leckie, Gloria (2002). "Researcher Roles" (pp. 772-777) in Lisa M. Given (Ed.). *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods Vol.2*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Louis, M.R. (1980). Surprise and sense making: What newcomers experience in entering unfamiliar organizational settings. *Administrative Science Quarterly*, 64, 226–251.

Mason, Jennifer (2002a). "Designing Qualitative Research" (pp. 24-72) in J. Mason, *Qualitative Researching*. London: Sage.

Mason, Jennifer (2002b). "Qualitative Interviewing: Asking, Listening, and Interpreting" (pp. 226-241) in Tim May (Ed.), *Qualitative Research in Action*. Thousand Oaks, CA: Sage.

* Maxwell, Joseph (2009). "Designing a Qualitative Study" (pp. 214-253) in L. Bickman & D. Rog (Eds.), *The SAGE Handbook of Applied Action Research 2nd ed.* Thousand Oaks, CA: Sage.

* Maxwell, Joseph & Kavita Mittapalli (2008). "Theory" (pp. 877-880) in Lisa M. Given (Ed.). *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Miles, M. B. & A. M. Huberman (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. 2nd ed. Thousand Oaks: Sage (pp. 262-280).

Morrison, E.W. (1993). Newcomer information seeking: Exploring types, modes, sources, and outcomes. *Academy of Management Journal*, 36, 557–589.

Onwuegbuzie, Anthony J. & Nancy L. Leech (2007). "Sampling designs in qualitative research: Making the sampling process more public." *The Qualitative Report* 12 (2): 238-254.

Ospina, Sonia & Jennifer Dodge (2005). "It's about time: Catching method up to meaning—the usefulness of narrative inquiry in public administration research." *Public Administration Review* 65: 144-157.

* Rapley, Tim (2013). "Sampling Strategies in Qualitative Research" (pp. 49-63) in Uwe Flick (Ed.), *Handbook of Qualitative Data Analysis*. London: Sage.

Sandelowski, Margarete (2000). "Whatever happened to qualitative description?" *Research in Nursing & Health* 23: 334- 340.

Schwandt, Thomas (2000). "Three epistemological stances for qualitative inquiry" (pp. 189-213) in: Denzin, N. & Lincoln, Y. (eds.). *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage.

* Schwandt, Thomas A. (2015a). "Theory, Types of", "Theory, Uses of" (pp. 301-304) in Schwandt, *Dictionary of Qualitative Inquiry*. Thousand Oaks, CA: Sage.

* Schwandt, Thomas A. (2015b). "Credible Evidence of Effectiveness: Necessary but not Sufficient" (pp. 259-273) in Stewart Donaldson, Christina Christie, & Melvin Mark (Eds.), *Credible and Actionable Evidence: The Foundation for Rigorous and Influential Evaluations*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Schwandt, Thomas A. & Emily F. Gates, "Case Study Methodology" (pp. 341-358) in Norman K. Denzin & Yvonna S. Lincoln (Eds.), *The SAGE Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA: Sage, 2018.

Small, Mario Luis (2009). "How many cases do I need? On science and the logic of case selection in field-based research." *Ethnography* 10(1): 5–38.

* Thomas, Gary & Kevin Myers (2015). "Generalization, Phronesis, and the Case Study" (pp. 29-42) in Thomas & Myers, *The Anatomy of the Case Study*. London: Sage.

Tracy, Sarah J. (2010). "Qualitative quality: Eight 'Big-Tent' criteria for excellent qualitative research." *Qualitative Inquiry* 16: 837-851.

* Trent, Allen & Jeasik Cho (2014). "Interpretation Strategies: Appropriate Concepts" (pp. 639-657) in Patricia Leavy (Ed.), *The Oxford Handbook of Qualitative Research*. Oxford: Oxford University Press.

* Yanow, Dvora & Peregrine Schwartz-Shea & Maria Jose Freitas (2012). "Case Study Research in Political Science" (pp. 109-114) in Albert J. Mills, et al (Eds.), *Encyclopedia of Case Study Research*.

Yin, Robert K. (2014). *Case Study Research Design and Methods*. Thousand Oaks, California: SAGE Publications Ltd.

Yin, Robert K. (2016). *Qualitative Research from Start to Finish*. 2nd ed. New York: Guilford Press.